

ØYEBETENNELSE.

Mange barn får øyebetennelse, og det smitter fort. Hva bør foreldrene gjøre når barna får øyebetennelse?

Vi har fått tilbakemelding om at leger gir ulike svar. Smittevernlege Teis Qvale uttaler i denne forbindelse at barna bør være hjemme når de har puss på øynene.

Folkehelseinstituttet sier at hvis barn som har kraftig øyebetennelse med puss bør barna være hjemme, og lege bør kontaktes.

Våre regler er at barna skal være hjemme fra barnehagen når de har øyebetennelse med puss, eller være påbegynt behandling. Vi ser ikke grunn til å endre dette. For det meste er det barna på 0-3 år som får dette, det smitter raskt og er ofte ubehagelig.

Håper foreldrene har forståelse for dette. Det er jo for barnas skyld vi har reglene.

Hilsen

Hilde Lunde Johannessen

Her er en artikkel som ligger på www.nettdoktor.no :

Øyebetennelse

► Hva er øyebetennelse?

Øyebetennelse er en betennelse eller irritasjon av den slimhinnen som sitter på innersiden av øyelokkene og på det hvite i øyet. Et alminnelig symptom ved lidelsen er tåreflod. Øyebetennelse er vanlig hos barn. Det kan være mange årsaker til øyebetennelse og eventuell behandling avhenger av årsaken. Forløpet er som regel godartet.

► Hvordan får man øyebetennelse?

Øyebetennelse kan som nevnt utløses av mange forskjellige årsaker. Man kan dele opp sykdommen i to grupper: Smittsom øyebetennelse og ikke-smittsom øyebetennelse. De vanligste innenfor hver gruppe blir nevnt under.

► Smittsom øyebetennelse

- *Virusinfeksjon.* [Forkjølelsvirus](#) er en vanlig årsak til øyebetennelse. Andre virus kan også gi øyebetennelse, bl.a. herpes simplex virus (det viruset som forårsaker [forkjølelssår](#)), [influenzavirus](#) og [varicella-zoster virus](#) (som forårsaker vannkopper og helvetesild)
- *Bakteriell infeksjon.* Bl.a. stafylokokker og streptokokker. Opptreter også hos barn
- *Sopp.* Kun svært sjelden årsaken til øyebetennelse
- Mulige smitteveier er delvis tett kontakt, og delvis indirekte kontakt ved at man får [virus eller bakterier](#) på hendene og deretter tar seg til øynene. Nyfødte kan ha blitt smittet med [chlamydia](#) eller sjeldnere, med [gonokokker](#) i fødselskanalen. Øynene til nyfødte dryppes ikke lenger rutinemessig med lapis (sølvnitrat) som forebyggelse mot gonore

► Ikke-smittsom øyebetennelse

- Allergisk øyebetennelse kan forårsakes av bl.a. pollen, [husstøvmidd](#) og kosmetikk. Ses ofte sammen med [høfeber](#). Det er snakk om en overfølsomhetsreaksjon
- Irritasjon av øyet pga. f.eks. for sterkt lys (solarium, snø, sveising), støv, fremmedlegemer, diverse kjemikalier
- Forsinket utvikling av tårekanalen hos spedbarn, slik at øyet løper i vann. Dette kan føre til bakteriell infeksjon. Tårekanalen utvikles i løpet av de første 12 måneder
- I forbindelse med annen sykdom, f.eks. [leddgikt](#), [psoriasisgikt](#) og Sjøgrens Syndrom kan det være øyesymptomer

► Hva er tegnene på øyebetennelse?

- Ved *bakterielt betinget øyebetennelse* vil det være *puss* i det ene og ofte begge øyne. Sykdommen begynner som regel i det ene øyet. Øyet er rødt, særlig under det nederste øyelokket. Øyet klistres sammen i forbindelse med søvn, og det kan komme skorpedannelse og eventuelt svie
- Ved *virusbetinget øyebetennelse* kan et eller begge øyne være angrepet. Det vil være rødme, spesielt nedad i øyet. Øyet/øynene løper i vann. Evt. pussflekker. Det kan samtidig være forkjølelse, avhengig av årsaken til øyebetennelsen
- Kløe er et fremtredende symptom ved *allergisk øyebetennelse*
- Ved *øyebetennelse utløst av lys* er det ofte smerter, overfølsomhet for lys, hodepine, og øyet løper i vann
- Ved *støv/fremmedlegeme* får man irritasjon, tåreflod og følelse av å ha noe i øyet

►Hva skal man være spesielt oppmerksom på?

Hvis sykdommen forverres f.eks. med økt pussdannelse, følsomhet overfor lys, smerter eller synspåvirkning, må man kontakte lege. Det gjelder også selv om man allerede er under behandling.

►Hva kan man gjøre for å unngå øyebetennelse?

- Håndvask etter berøring av personer med øyebetennelse
- Bruke beskyttelsesbriller i forbindelse med aktiviteter hvor der er kraftig lyspåvirkning eller risiko for at få noe i øyet

►Gode råd

- Vær oppmerksom på at øyebetennelse kan smitte fra det ene øyet til det andre, spesielt hvis man gnir seg i øynene
- Puss og eventuelle skorper fjernes med å skylle øynene med lunket kamillete eller saltvann. Dette kan også lindre symptomene
- Bruke engangslommetørkle når øynene tørkes, og kast dem etter bruk. Det begrenser smitterisikoen
- Kast bakteriedrepende øyemidler etter ferdig behandling
- Personer med øyebetennelse bør bruke eget håndkle

►Hvordan stiller legen diagnosen?

Legen stiller diagnosen øyebetennelse ut fra sykdomstegnene, eventuelt tas det en [prøve](#) med en bomullspinne fra øyet. Det kan være vanskelig å skille mellom øyebetennelse forårsaket av virus eller bakterie.

►Hvordan er forløpet av sykdommen?

Ved ukomplisert bakteriell betennelse forsvinner symptomene etter to til tre dagers behandling, ukomplisert virus betennelse kan vare litt lengre. Ved herpes simplex virus kan sykdommen komme igjen på tross av behandling.

►Tegn på mulige forverringer ved øyebetennelse:

Enkelte ganger kan det oppstå bakteriell infeksjon i en virus-øyebetennelse. Likeledes kan øyebetennelse spre seg og kanskje skade hornhinnen og synet.

►Hvordan behandles øyebetennelse, og hvilken medisin kan anvendes?

- Hvis øyebetennelsen har bakteriell årsak, skal den behandles med antibiotika
- Hvis øyebetennelsen skyldes høysnue, kan den behandles med antihistaminer/ øyedråper

Øyekatarr (www.folkehelseinstituttet.no)

Med dagens kunnskap er det ikke av smittevern hensyn grunnlag for å anbefale at barnehagebarn ved mild til moderat øyekatarr holdes hjemme. Bare ved kraftig øyekatarr med rikelig pussdannelse bør barnet av smittevern hensyn holdes hjemme inntil pussdannelsen har avtatt. Ved kraftig øyekatarr vil det vanligvis være behov for legekontakt, og barnets allmenntilstand vil også i stor grad styre behovet for å være hjemme fra barnehagen. Det må være opp til barnets foresatte å avgjøre om barnet skal undersøkes av lege. Dersom behandling igangsettes kan barnet gå i barnehage dagen etter igangsatt behandling. Barnehageansatte kan generelt ikke forlange at barn med øyekatarrsymptomer skal undersøkes eller behandles med øyedråper før de kan få gå tilbake til barnehagen, men kan ved tvil drøfte dette med barnets foresatte. Ved usikkerhet bør smittevernlegen i kommunen kontaktes.

SPØRSMÅL OG SVAR OM ØYEBETENNELSE:

1. Er der gult puss i øyet?	Nei: I forbindelse med en forkjølelse får barn ofte røde øyne. De har ofte virusinfeksjoner, som ikke skal behandles.	Ja: Hvis øynene er fulle av gult puss, og barnet har skorper i øyevippene om morgenen, bør man behandle med øyedråper.
2. Har barnet vært forkjølet?	Ved en forkjølelse kan barnet hjelpes med nesedråper, som åpner tårekanalen.	- Du kan rense øynene med saltvann. Kjøp saltvann på apoteket eller bland en teskje ut i et glass vann. Saltvann svir ikke på øynene.
3. Har barnet hatt noe lignende før?	Nei: Øyebetennelser er meget smittsomme. Barn blir lett smittet på skolen og i andre institusjoner.	Ja: Ofte kommer problemet igjen og igjen fordi barnet har trange tårekanaler.
4. Hva har du tidligere behandlet med?	Hvis barnet nettopp er ferdig med en behandling, vil legen ofte behandle på nytt med andre øyedråper.	Har du medisiner i huset som du kan bruke? Øyedråper i engangsbeholdere holder seg lengre enn andre dråper, som har kort holdbarhet.
5. Hva har du behandlet med denne gangen?	Et vanlig kjerringråd er behandling med kamillete, men dette er ingen god behandling.	Skyll med saltvann som beskrevet ovenfor.
6. Kan barnet ditt gå i barnehagen eller på skolen?	Barn må ikke gå på skole, i barnehage etc når de har en øyebetennelse. Tilstanden er nemlig meget smittsom.	